

AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI
TARİH PROGRAMI
TARİH YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
DERS BİLGİ FORMU

Dersin Adı	Osmanlı Saray Teşkilatı								
Ders Kodu	TRH509	Ders Düzeyi			Yüksek Lisans				
AKTS Kredi	5	İş Yüğü	129 (Saat)	Teori	3	Uygulama	0	Laboratuvar	0
Dersin Amacı	Osmanlı Saray Teşkilatı içerisinde yer alan İç (Enderun) ve Dış (Birun) hizmet birimlerini tanıtmaktır.								
Özet İçeriğı	Osmanlı Saray Teşkilatına Giriş: Edirne Sarayı, İstanbul'daki Eski ve Yeni Saraylar, Osmanlılarda Saltanat Veraseti Usulü ve Hükümdarlık Alametleri, Şehzadelerin Yetişmeleri, Tahta Çıkış ve Kılıç Kuşanma Merasimleri, Enderun Teşkilatına Giriş: Devşirme Sistemi, Enderun'a İçoğlanı Yetiştiren Saraylar ve Topkapı Sarayı İçoğlanları, Has Oda'nın Büyük Ağaları, Kapı Ağası ve Harem Ağaları, Padişah Aileleri, Birun Teşkilatına Giriş: Ulema Sınıfına Mensup Saray Memurları ve Eminler, Rikab-ı Hümayun Ağaları, Şikar Ağaları ve Çaşnigirler, İstabl-ı Amire, Matbah-ı Amire, Müteferrikalar, Baltacılar, Peykler, Şatırlar, Solaklar, Tabl u Alem Mehterleri, Çadır Mehterleri, Sim Sakalar Ocağı, Ehl-i Hiref ve Bostancı Ocağı.								
Staj Durum	Yok								
Öğretim Yöntemleri	Anlatım (Takrir), Tartışma, Bireysel Çalışma								
Dersi Veren Öğretim Elemanı(ları)	Prof. Dr. Tanju DEMİR								

Ölçme ve Değerlendirme Araçları

Araç	Adet	Oran (%)
Ara Sınav (Vize)	1	40
Dönem Sonu Sınavı (Final)	1	60

Ders Kitabı / Önerilen Kaynaklar

1	İsmail Hakkı Uzunçarşılı, Osmanlı Devletinin Saray Teşkilatı, TTK, Ankara 1988.
2	Halil İnalçık, "Osmanlılarda Saltanat Veraseti Usulü ve Türk Hakimiyet Telakkisiyle İlgisi" Halil İnalçık, "Padişah", İA, IX, 49-95.
3	Abdülkadir Özcan, "Fatih'in Teşkilat Kanunnamesi ve Nizam-ı Alem için Kardeş Katli Meselesi, Tarih Dergisi, S. 33 (İstanbul 1982), s. 1-56
4	İsmail Hakkı Uzunçarşılı, "Sancağa Çıkarılan Osmanlı Şehzadeleri", Belleten, XXXIX/156 (Ankara 1975), s. 659-696
5	Mehmet İpşirli, "Devşirme", DİA.
6	Mehmet İpşirli, "Harem", DİA, XVI,
7	Ülkü Akkutay, Enderun Mektebi, Ankara 1974

Hafta	Haftalara Göre Ders Konuları	
1	Teorik	Osmanlı Saray Teşkilatına Giriş: Edirne Sarayı, İstanbul'daki Eski ve Yeni Saraylar
2	Teorik	Osmanlılarda Saltanat Veraseti Usulü ve Hükümdarlık Alametleri
3	Teorik	Şehzadelerin Yetişmeleri, Tahta Çıkış ve Kılıç Kuşanma Merasimleri
4	Teorik	Enderun Teşkilatına Giriş: Devşirme Sistemi
5	Teorik	Enderun'a İçoğlanı Yetiştiren Saraylar ve Topkapı Sarayı İçoğlanları
6	Teorik	Has Oda'nın Büyük Ağaları, Kapı Ağası ve Harem Ağaları
7	Teorik	Padişah Aileleri
8	Ara Sınav (Vize)	Vize haftası
9	Teorik	Birun Teşkilatına Giriş: Ulema Sınıfına Mensup Saray Memurları ve Eminler
10	Teorik	Rikab-ı Hümayun Ağaları, Şikar Ağaları ve Çaşnigirler
11	Teorik	İstabl-ı Amire ve Matbah-ı Amire
12	Teorik	Müteferrikalar, Baltacılar, Peykler, Şatırlar, Solaklar
13	Teorik	Tabl u Alem Mehterleri, Çadır Mehterleri, Sim Sakalar Ocağı
14	Teorik	Ehl-i Hiref ve Bostancı Ocağı
15	Teorik	Genel değerlendirme
16	Dönem Sonu Sınavı (Final)	Final Sınavı

Dersin Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme Etkinlikleri Çerçevesinde İş Yükü Hesabı (Ortalama Saat)

Etkinlik	Adet	Ön Hazırlık	Etkinlik Süresi	Toplam İş Yükü
Kuramsal Ders	14	3	3	84
Ödev	1	5	2	7
Bireysel Çalışma	1	10	2	12
Ara Sınav	1	8	2	10
Dönem Sonu Sınavı	1	14	2	16
Toplam İş Yükü (Saat)				129
Yuvarla [Toplam İş Yükü (saat) / 25*] = AKTS Kredisi				5

*25 saatlik iş yükü 1 AKTS olarak kabul edilmektedir.

Dersin Öğrenme Çıktıları

1	Öğrenci, Osmanlı Saray Teşkilatı'na ilişkin kaynak bilgisine sahip olur ve bilgiyi kullanma yollarını bilir
2	Öğrenci, Osmanlı Saray Teşkilatı'nın dönemlerini öğrenir, bunları anlar ve yorumlama yetkinliği kazanır
3	Öğrenci, Osmanlı Saray Teşkilatı ile ilgili problemlere vâkıf olur, bunlara çözüm önerileri sunar ve Türk tarihi ile mukayeseli çalışmalar yapabilir
4	Öğrenci, Osmanlı Saray Teşkilatı'na dair öğrendiklerini profesyonel olarak öğretebilir
5	Öğrenci, kendi görüşünü ortaya koyma becerisine sahip olur.

Program Çıktıları (Tarih Yüksek Lisans Programı)

1	Tarih araştırmaları için gerekli yöntem ve yaklaşımları kazandırmak.
2	Bilimsel bilgi oluşturacak veri toplama, literatür incelemesi ve analiz yapabilme becerilerini yerleştirmek.
3	Sosyal bilimler ve tarih için gerekli kavramlar ve terminolojiyi bilmek ve yazılı metinlerde kullanabilmek.
4	Kaynak dili becerilerini kazandırmak.
5	Tarih araştırmalarında elde edilen sonuçların bilime katkı sağlaması ve topluma etkileri konusunda duyarlılık ve bilince sahibi olmak.
6	Türk ve dünya tarihini karşılaştırmalı olarak değerlendirebilmek
7	Tarih metodolojisi ve yeni yaklaşımların yanı sıra, uzmanlaşılacak alanlara yönelik olarak ileri düzey okumalar ve uygulamalarla, tarihsel dönem ve süreçler hakkında temel bilgileri kazanmak.
8	Tez konusu ile ilgili en az bir akademik yayın yaparak, tarih araştırmaları konusunda öğrenilen metodolojik ve teorik bilgileri uygulamaya dönüştürmek.
9	Ulusal ve uluslararası düzeyde gerekli bilgi ve iletişim becerilerini kazanmak
10	Akademik hayat ve bilimsel araştırmaların gerektirdiği düzeyde davranış ve etik duyarlılığa sahip olmak.

